

A májusi fagy után 3 csövet ígér a kukorica

Kósa Sándor egyéni gazdálkodó Nagyecsedben. Négy száz hektárt művel a feleségével közösen, amiből 200 hektár kukorica, 100 hektár búza, 100 hektár napraforgó. Agrármérnöki pályáját 1973-ban kezdte a 70 éves szakember. Ezt azért fontos kiemelni, mert olyat, mint az idén, hogy az 5-6 leveles kukorica május 13-án lefagyjon, még nem tapasztalt. A kukoricát április 13-án vetette, és rá egy hónapra jött a mínusz 4 fokos fagy, ami kora estétől másnap reggel 8-9-ig tartott. Most a tábla szélén állva fogadalmat tett: 13-án én nem látok munkához, egyik hónapban sem.

Április végén már kapott az a terület egy kis fagyot, de akkor még a földben volt a kukorica, így a hideg hatása csak a búza levelén látszott meg: a vége elszáradt. Akkor azt hitték, ezzel vége a sok-sok nehézség közül legalább az egyiknek – de tévedtek.

Amennyire lehetett, jól „megágyazott” a kukoricának. Ősszel 200 kilogramm folyékony műtrágyát, 10:26:26-os NPK-t juttatott ki. Precíziós technológiával dolgozik, RTK-irányítású John Deere vetőgéppel. Hektáronként 73 ezer magot vetett, és az mind ki is kelt. Vetéskor a vetőmagárokba kiadott még 20 liter Kite Startot, amiben a szokásosnál több a foszfor és a nitrogén. Emellett kijuttatott ugyancsak hektáronként 1 liter Bactophilt, valamint 150 liter Nitrosolt. Ez alapján úgy tervezte, hogy átlagosan 10 tonna májusi morzsoltat takarít majd be. Amikor a kukoricát húzták, akkor a

Fagyott kukorica Naturamin+Hed-Land-kezelés után: 2 hetes fenológiai előny

sorközművelésben hektáronként 200 liter folyékony Nitrosolt is adott a növények alá.

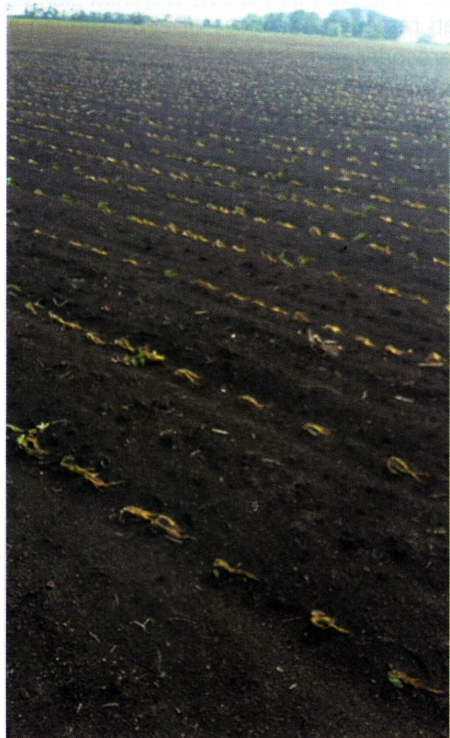
Lápos területen gazdálkodik, ha itt valaki elesik, nem is üti meg magát, annyira puha a föld. Az előző évből még a márciustól májusig tartó aszályban is maradt annyi csapadék, hogy a kukorica tökéletesen keljen. A Fornad hibridet 100 hektáron vetette, azon felül a Sushi hibridből is vetett 15 hektárt. Mindkét hibrid jól bevált nála az előző években. Magágyat kompaktorttal készített, egységes és robbanásszerű volt utána a kelés.

A május 13-ai fagy szó szerint a derült égből jött: aznap éjjel egyetlen felhő sem volt az égen. Reggel 10-11 óra felé már lehetett látni, hogy sötétszürkés zöldre váltott a növények színe, aztán a levélzet kifehéredett és a kukorica elfeküdt. Amikor a növények elkezdtek újrakhajtani, a levelek becsavarodtak, és ezektől a száraz levelektől nehéz volt megszabadulni: a növény nem bírta kinyomni az új leveleket. Elkese-rítő látvány volt.

Kósa Sándor első gondolata az volt, hogy újraveti. De a vetőmag 38 ezer forint, és a kompaktorozás megint csak költség. Elkezdett valami megoldást keresni erre. Az ismeretségi körébe tartozik Balogh Lajos és Balogh Lőrinc, a Hed-Land Kft.-től, és hallotta őket előadást tartani valami lombtrágya-ügyben.

Az ötletet tett követte: felhívta a szakembereket telefonon, és ők azonnal ott termettek nála. Megmutatta, hogy a 200 hektárból 170 hektár teljesen bebarant, a vendégek pedig felhívták Jámbor Zoltán szakmai igazgatót. Arra jutottak, hogy először megnézik, milyen állapotban vannak a gyökerek és a hajtáskezdemények. Az első vigasztaló fejlemény az volt, hogy a gyökeresedés szinte tökéletesen nézett ki, ez alapján a növények 80 százaléka életképesnek tűnt. A Hed-Land Kft. ezért felajánlotta, hogy tudnak adni olyan anyagot, ami segít a növényeknek a fagykár, tehát a stresszhatás leküzdésében. Az első szer a Naturamin + Hed-Land algakivonat kombinációja volt. A Naturamin egy nagy aminosz tartalmú ökokészítmény, a Hed-Land-ben pedig az algakivonat mellett NPK is van.

Kósa Sándor, jó gazdához illően, alaposan körülnézett a piacon. Végül hét cég ajánlott fel az általa forgalmazott szerből, mindegyikkel 3-3 hektárt állítottak be kísérletként. A Hed-Land ajánlatát rögtön kipróbálták, a többit akkor, amikor odaértek a vegyszerükkel, amikor már kinyíltak a levelek. A Naturamin + Hed-Land algakivonatról azt tartja a fáma, hogy minél előbb alkalmazni kell, ha a növényt valamilyen stressz érte. A gyorsaság ilyenkor döntő tényező, mert ha nem kapja meg idejé-

Kósa Sándor „kukoricása” 2020. május 14-én Nagyecsedben

ben a kukorica, akkor addig is az összes energiáját arra fordítja, hogy kimásszon a bajból. A dózis és a költségek is meglepően alacsonynak bizonyultak. A hektáronként javasolt 0,5 kilogramm Naturamin és 2 liter algakivonat 5-5 ezer forintba került, vagyis az anyagköltség 10 ezer forint volt. Ez a legnagyobb adható dózis, és ez volt a legkorábbi kezelés a kísérletbe bevont vegyületek közül.

A Naturamin + Hed-Land algakivonatos kezelés jótékony hatása pillanatok alatt megmutatkozott, ezért az elfagyott 160 hektáron is azt alkalmazták. A kukorica ezzel a kombinációval körülbelül 2 hetes fenológiai előnyre tett szert a többihez képest, ami ebben az állapotban elég biztató volt. Szerencsére készítettek felvételeket az elfagyott kukoricáról, majd arról, amikor újraindult a növényzet. Ez a 2 hetes fenológiai előny azóta is megvan, ennyivel hamarabb hányt címet a kukorica. Közvetlenül a táblák mellett beszélgetve az is kiderült, hogy a kukoricák döntő többsége 2-3 csövet hozott mostanra. Kósa Sándor a maga realitásérzékével csak annyit mondott: „Számoljunk csak kettővel.”

Na és mi van a többi kísérlettel? A 2 hetes lemaradás meglátszik az állományon, és általában csak 1-2 csövet számoltunk rajtuk.

A konklúzió, hogy a hatásos vegyszerek mellett a gyorsaság is óriási előnyt jelent a növények regenerálódásában. A Naturamin + Hed-Land-es kezelés most júliusban vígan ígért 10-12 tonnát – hogy ne mondjunk többet, és hogy a realitások talaján maradjunk. Mivel ez 2 héttel előbb címerezett és ennyivel előbb hányt ki a

Mérken Somogyi József műhelyudvarán, ahova átjött Szolomájer István és ikerunokái, Szűcs Ábel és Szűcs Máté

csöveket, ezért előbb is érik be. Legalábbis ha napi 0,4 százalékos szemnedvesség-leadást veszünk alapul, akkor 2 hét alatt 5-6 százalékkal szárazabb lesz a szerrel kezelt kukorica. Ez alapján lehet számolni: a szárítás bér munkában 7000-8000 forintba kerül nedvességszázalékonként. Ez úgys kiderül majd, mert ősszel külön-külön takarítják be a kísérletbe állított parcellákat, és minden egyes táblán külön mérik a termett mennyiségét és víztartalmat. Hogy véletlenül se legyünk részrehajlók, a betakarítást külső szakértő fogja felügyelni, összegezte tapasztalatait és terveit Kósa Sándor.

A fagy ugyanúgy pusztított a környéken, mint náluk. Így járt Mérken Somogyi

József és Szolomájer István is. Somogyi József 180 hektáron vetett kukoricát, és ő sem akarta elhinni, hogy május 13-án ekkora fagy jöhet. A Hed-Land Kft. megyei képviselője, Fehér István ment el hozzá, akivel az összes kukoricáját végigjárták. A tulajdonos ekkor még azzal vigasztalta magát, hogyha a fele megmarad, az már sikernek számít. De ő is megkapta a Hed-Land Kft.-től a készítményeket, és most 80 százalékos termés ígérkezik: több mint 10 tonnára számít hektáronként.

Szolomájer István 350 hektáron gazdálkodik és 1000 hektárt integrál. Kukoricát 200 hektáron vetett, amire hideg, száraz tavasz után jött a május 13-i mínusz 4 fokos fagy. A kukorica lefagyott, vagy ahol mégsem, ott megjelentek a jellegzetesen lilás levelek, ami egyértelműen foszforhiányra utal. Kézilabdás múltjából ismeri Balogh Lajost, valamikor az ő bátyja volt az edzője. Rajta keresztül Gyorsan felvette a kapcsolatot a Hed-Land Kft.-vel. Neki a Naturamin + Zsémixet ajánlották a foszforhiány miatt. Ennek a hektáronkénti költsége 6 ezer forint volt összesen. De ennél fontosabb, hogy a kukorica kiheverte a fagyot, pedig 5-6 leveles állapotában érte a rettenetes hideg. Most már könnyen mosolyog, aminek az az oka, hogy a fagy ellenére is legalább 90 százalékos hozamra számít az eredetileg várt terméshez képest. Másrészt abból fakad a nyugalma, hogy – mint mondta – „Megvan a telefonszám, úgyhogy ha újra előfordulna ilyesmi, akkor azonnal van kihez fordulni a siker reményében”.

Avar László

Balogh Lajos, Balogh Lőrinc, Kósa Sándor és Fehér István a Hed-Land kísérleti parcelláján előtt Nagyecsedben 2020. július 17-én